

TOMIS

REVISTA EPARHIALĂ DE CONSTANȚĂ

= CEL CE VA BEA DIN APA PE CARE O VOIU DA EU
NU VA ÎNSEȚĂ ÎN VEAC = IOAN. IV. 14 =

SUMAR

Predică populară de † Episcop Gherontie; — Criza Economică și Sf. Scriptură de Ic. Gr. Dumitrescu; — Muzica bisericească veche de Alexandru Ștefănescu; — Pe marginea vremii de C. Georgescu-Obrejița. — Chipul Sf Apostol Toma de C. Bereuș; — Grija noastră de Pr. I. Samoilă; — Cuvântare de Păr. Vârnav; — Pr. C. Dron: Canoanele de Al. Z. Ionescu; — Știri din lumea întreagă de Ec. Corneliu Grumăzescu; — Diverse.

2.34.209/1963

Conducerea Revistei

Comitetul diriguitor :

Director : **VICAR GR. DUMITRESCU**

Redactor : **DIAC. AR. VÂRNAV**

Membrii : { *Ec. Gh. N. Ionescu*
" *V. Georgescu*
" *C. Popescu-Palas*
" *I. Grigorescu*

Colaboratori :

Ec. M. Rădulescu-Ștefănești-Ialomița ; Ec. Gh. Popescu-Ur-
ziceni ; Pr. Gh. Vasilescu-Znagoveanu ; Pr. N. C. Munteanu-
Muntmarg-Scorțeni-Bacău ; Pr. I. Popescu-Ialomița ; Ec. I. V.
Pascu-Focșani-Putna ; Ec. I. Ciolca--Ialomița ; Pr. George Petre
Ialomița ; Pr. Grivas D. Cruceanu-Hagiu-Doctorand — Cernica
Ilfov ; Pr. I. O. Popa-Ialomița ; Ic. Corneliu M. Grumăzescu-
București ; Ath. P. Magearof, superiorul bisericii Sf. Alexandru New-
sky-Sofia ; C. Georgescu-Obrejița—R.-Sărat.

*

Se primesc spre publicare articole și dela alte persoane.
Ele vor fi scrise citeț și pe o singură pagină.

Schimbul de reviste, trimiteri de articole, abonamente și orice
correspondență se va adresa Revistei „Tomis“, la Sf. Episcopie.

Abonamentul

1 an pentru preoți, epitropii și abonații particulari 120 lei
„ pentru cântăreți , 100 „

TOMISUL

FOAIE OFICIALĂ EPARHIALĂ

SUB PATRONAJUL PREA SFINȚITULUI EPISCOP GHERONTIE

PREDICĂ POPULARĂ

cu ocazia redeschiderii bisericii din parohia Mihail
Kogălniceanu-Ialomița, 23 Aprilie 1932

Zis-au Domnul : „Păzitivă de oameni..
că vă vor da în temniță și în adu-
nări, pentru Numele meu. Și va veni
vremea ca, tot cel ce vă va ucide pre
voi să i se pară că aduce slujbă lui
Dumnezeu“. (Luc. XXI 12. Ioan XV, 12)

lubiților,

Astăzi, Sfânta noastră Biserică, înalță rugăciuni și cân-
tări de laudă, în cinstea Sfântului Marelui Mucenic Gheorghie,
purătorul de biruință, care și-a jertfit viața pentru cre-
dința în Iisus Hristos.

Sfânta Biserică, ni pune înainte drept pildă, viața sfin-
ților, pentruca, noi, privind la credința și faptele lor, să ne
rânduim viața după a lor, ca să ne învrednicim și noi — ca
și ei — de bogăția darurilor lui Dumnezeu, în această viață,
pământească ; iar, după trecerea din această viață, să do-
bândim și noi — ca și ei — cununa cea neveștejită a Slavei
Sale.

Pilda, pe care ne-o dă viața sfinților aleși, a cuvioșilor
și plăcuților lui Dumnezeu, n-ar fi ceva greu de imitat pen-
tru viața noastră. Au fost sfinții plăcuți lui Dumnezeu, pen-
tru credința lor tare ? Putem și noi să fim plăcuți lui Dum-
nezeu tot prin credință tare, numai să vrem. Au fost cuvioșii
plăcuți lui Dumnezeu, prin cuvioșia și smerenia lor ? Putem
și noi să fim plăcuți lui Dumnezeu, tot prin viață cuvioasă
și smerită, numai să vrem.

Au fost sfinții plăcuți lui Dumnezeu, prin milostenia lor
cătră săraci, prin iubirea lor de frați, prin post și rugăciune?
Putem să fim și noi plăcuți lui Dumnezeu, prin aceleaș me-
rite, numai să vrem.

Mai greu este, însă, iubiților, atunci când, pentru credința în Dumnezeu și în Biserica Sa cea Sfântă, ni s'ar cere viața.

Atunci am vedea cine dintre noi este, nu sfânt, dar creștin adevărat; nu numai cu numele, ci și cu fapta.

Astăzi, când nu ne supără nimeni, când suntem stăpâni pe avutul nostru, pe casa noastră, pe familia noastră, pe țara noastră, toți: bogat ori sărac, tânăr ori bătrân, bărbat ori femeie, dela oraș ori dela sate, toți câți suntem botezați, de preoții lui Dumnezeu, prin afundare de 3 ori, în numele Tatălui și al Fiului și al Sf. Duh, toți zicem că suntem creștini. Dar, câți dintre noi — oare — ne cunoaștem credința și trăim creștinește? Toți ne numim creștini pentru că așa ne-am pomenit; prin fapte, însă, nu toți dovedim creștinismul nostru.

Suntem creștini de formă.

Dar, ia să vie vreo urgie asupra noastră!

Ia — ferească Dumnezeu — să vie păgânul asupra noastră; ia să vie un nou Deoclețian să ne întrebe, cu arma în mână, dacă, și câți suntem creștini!

Atunci am vedea noi, cine are credință, cine iubește pe Hristos și învățătura Sa cea mântuitoare. Mă tem că mulți dintre noi, am sta la gânduri; și, în fața amenințărilor, am răspunde ca Petru „Nu cunosc pe omul acesta”, nu cunosc pe Hristos, nu știu ce e biserica, nici preotul nici botezul.

Și, că se poate întâmpla să fie așa, n'avem decât să ne uităm la nenorociții, de sectanți, cari, nu strimtorați de amenințări, nu de frica chinurilor, ori de moarte; ci momiți de satana, de duhul cel rău, de vrăjmașii neamului nostru, au lepădat și Biserica și Botezul lui Hristos și Sfintele Icoane și pe preoți și Sfintele posturi și pomenile pentru sufletele morților și toată învățătura Sfintei Biserici și s'au întors — cum zice Sfânta Carte — „ca câinele la borătura sa”; — s'au întors la legea jidovească, cinstind Sâmbăta evreiască, în loc de ziua învierii Domnului — *Sfânta Duminică, ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'însa.*

Da, iubiților, mulți dintre creștini se rătăcesc, credința li-a scăzut; pentru ei, proorociile s'au stins, nu lucrează E-vanghelia, sunt slabi de înger, și-i înșeală cel întâi mincinos, care se furișează în turma lui Hristos, sub numele Lui, dar învață ura contra Bisericii Sale, contra Botezului său, contra preoților Săi, pe care i-au înlocuit, ori cu un pantofar, care murea de foame în meseria lui, ori cu vreun plutonier dezertat de pe front în timpul războiului, ori, în fine, cu cine mai știe ce lenș, care fuge de muncă cinstită, și-i place să trăiască pe spinarea celor slabi de înger.

Iată de ce am zis eu că, noi acești de azi, nu suntem tari în credință, nu trăim creștinește și suntem amenințați să rătăcim în căile pierzării.

Și, iată de ce, Sfânta noastră biserică Ortodoxă, știind slăbiciunea omenească, ni pune înainte viața, credința și faptele Sfinților; iar, azi, ea cântă laude în cinstea Marelui Mucenic *Gheorghie*, purtătorul de biruință, a cărui credință neclintită trebuie să ne fie pildă în viață.

* * *

Ca să vedem, cine a fost Sfântul Mucenic *Gheorghie*, cât de tare a fost el în credința cea adevărată întru Hristos și cum s'a învrednicit el de cununa Împărăției Cerești, trebuie să ne amintim viața lui și împrejurările care l-au înălțat la vrednicie de sfânt.

Iubiților,

Până când, împărăția Romană, a intrat sub stăpânirea Marilor Împărați Constantin și mama sa Elena, creștinii au fost prigoניți. peste 300 de ani, de vreo 10 împărați păgâni, unii mai cruzi decât alții.

Cel din urmă și cel mai rău păgân a fost unul cu numele de Dioclețian. Acesta voia, nici mai mult nici mai puțin, de cât să întoarcă pe creștini la păgânism. Cine se supunea, era bine; cine nu, era omorât cu chinuri grozave.

Dar, ce-avea el cu creștinii? Răspunsul ni-l dă istoria omenirii. În păgânism, omul dela împărat și până la rob, trăia ca dobitoacele. Toate păcatele erau, nu numai permise, dar chiar justificate: desfrâul era justificat de filosofia epicureică. *Trăește-ți viața cum îți cere natura*, era dictonul filosofiei lui Epicur; și, toată lumea, cu împăratul și casa lui în frunte, trăia în plăceri și orgii. Creștinismul, dimpotrivă, impune morala înfrânării și condamnă morala libertină a filosofiei epicureiene. Mila, compătimirea pentru aproapele, nu erau cunoscute la păgâni. Ei îndumnezeiau egoismul cel mai grosolan. Creștinismul, dimpotrivă, propovedia mila și iubirea, chiar a vrășmașilor. Păgânii, adorau idolii făcuți de mâni omenești, făpturi cari au gură, dar care nu pot vorbi, cari au ochi, dar nu văd, au urechi, dar nu aud, au mâni, dar nu pipăesc; în fine chipuri cioplite din piatră și metale, care nu au nici o viață, dar de cari, toată lumea trebuia să se îngrozească. Creștinismul însă învață despre un Dumnezeu în Duh, nevăzut și necuprins de mintea mărginită a omului, un Dumnezeu personal Bun, Blând, Răbdător și Milostiv, și biciuiește pe închinătorii de idoli. Păgânii aruncau pe bătrâni, pe infirmi, pe copiii bicisnici, în adâncurile apelor, spre mâncarea peștilor și a toată fiara din Mare, ori de râpă, în prăpastie, ca stârvuri, pentru hrana fiarelor din păduri sau crăpăturile pământului. Creștinismul, dincontra, recomandă protecțiunea și cinstirea bătrânilor, dragostea și îngrijirea copiilor bolnavi și biciuiește tirania și cruzimea păgânilor. Familia păgână era profanată de un fel de comunism, cum e azi

în nenorocita Rusie. Creștinismul, din contra, declară familia de sfântă și unirea între soți, de Taină, biciuind desfrâul. Cu aceasta însă, creștinismul lovia pe sclav deopotrivă ca și pe împărat, și era socotit ca un pericol pentru omul robit de senzualism. Cu alte cuvinte, creștinismul era socotit de dușman al moralei păgâne. De aceea, toți adepții creștinismului, erau urmăriți și distruși.

Așa a fost și cu Mucenicul Gheorghie.

Ca să scape de supărarea ce-i pricinuiau creștinii, împăratul a ținut o adunare de toți oamenii de legi, de generali și de guvernatori.

Unul dintre marii generali, care ajunsese — cum am zice noi azi — generalisim al armatei lui Deoclețian, era Gheorghie, Mucenicul pe care-l prăsnuește Sfânta noastră Biserică azi.

El se născuse în Capadochia, din părinți creștini.

Rămas orfan de tată, mama sa l-a crescut în frica lui Dumnezeu. La vârsta de 21 ani a intrat în armată; iar, Dumnezeu al creștinilor, l-a prea înălțat până la demnitatea de Comandant suprem al armatei.

Ostaș viteaz al țării sale, Gheorghie, s'a arătat și mai viteaz ostaș al lui Hristos. Ascultați ce-a vorbit el în consiliul ținut la împărat, pentru nimicirea creștinilor:

„Până când, o împărate și voi boeri, veți face războiul asupra creștinilor? Vouă se cade să faceți pace în toată lumea; dară, acum, pentrucă iubiți războiul și vrajba și voiți să vărsați sânge sfânt și drept și să nevoiți creștinii să creadă în idoli?”

O, oameni amăgiți! Idolii nu sunt Dumnezei. Nu vă înverșunați, nici vă orbiți la suflet și la trup.

Singur Hristos este Dumnezeu. El singur este Domn, dela El s'au făcut toate. Invățați-vă și voi a crede în Hristos și părăsiți-vă de a mai pedepsi pe creștini“.

Acestea auzind nelegiuitul și păgânul Deoclețian, mai întâi cu bine, iar mai pe urmă cu amenințări, a voit să atragă pe Sfântul la închinare de idoli. Dar, el — mai mult — se întărea în credință.

Din cauza aceasta, ca să-l îngrozească, mai întâi l'au băgat în temniță, l-au întins la pământ, cu picioarele în butuc și pe piept i-au pus o piatră grea; și așa a petrecut Sfântul până a doua zi, când l-au adus iar la împăratul, care-l îndemna din nou să jertfească idolilor; dar, el mai vârtos mărturisea pe Hristos.

Apoi l-au legat de o roată cu dinți de fier și cuțite tăioase și, învârtind roata, a tăiat carnea Sfântului în bucăți. Dar, o minune! Când slugile împăratului învârteau roata, deodată se ivi un nor pe cer, și trăsnete și fulgere din el; iar Ingerul Domnului se arată în văzul tuturor, și deslegând pe Sfântul de pe roată nevătămat, îi zise: *nu te teme Gheorghie*.

ghie, că eu cu tine sunt. Da, Dumnezeu era cu Sfântul. Doi dintre sfetnicii împăratului, cari au văzut minunea, au crezut în Hristos și au strigat: „unul este Dumnezeu adevărat, întru care cred creștinii”. Pentru aceasta din ordinul împăratului—li s’au tăiat capetele.

Pe măsură, ce minunile sfântului se arătau mai mult, se înmulțeau și chinurile lui. Așa, Împăratul l-a osândit să fie aruncat într’o groapă cu var nestins. Sfântul și-a făcut Cruce și s’a aruncat în varniță ca într’o baie. A doua zi găsindu-l întreg și sănătos, Împăratul s’a înfuriat și mai rău, învinuind pe sfântul că este un fermecător. Deci, a poruncit să i se înăspriască chinurile; și, astfel, l-au încălțat cu opinci de fier pline de țepi și l-au gonit din urmă. Sfântul fugea ca cu picioarele goale; iar, din cer, Dumnezeu îl întăria zicând: *Aleargă, Gheorghie aleargă, ca să ajungi unde dorești*, adică la Împăratul slavei.

Atunci, era acolo un fermecător cu numele de Athanasie. Pe acesta l-a chemat împăratul păgân să biruiască pe Gheorghie cu farmecile lui. Athanasie, a sfătuit pe Deoclețian să-l lase să otrăvească pe Gheorghie; dar, nici otrava n’a avut putere asupra lui. Apoi, sfântul înviind un mort, vrăjitorul Athanasie s’a făcut creștin și, cu el, o mulțime din cei ce văzuseră minunea. Dus în templul lui Apolos să jertfească idolilor, sfântul s’a rugat lui Dumnezeu și idolii toți s-au prăbușit la pământ.

Împărăteasa Alexandra văzând și această minune și-a arătat credința pe față și a strigat: *Dumnezeul lui Gheorghie ajută-mi; că, tu ești unul atot puternic.*

Mânia Împăratului nelegiuit n’a mai cunoscut margini. El a poruncit să se taie capul Sfântului și pe al Împărătesei, afară din cetate. Pe drum Împărăteasa Alexandra, a murit de chinuri și osteneală, iar Sfântul Gheorghie, ajuns la locul de pedeapsă a cerut să-l lase să-și facă întâi rugăciunea și apoi să-i taie capul. Iertând pe toți cei ce i-au făcut rău, s’a rugat lui Dumnezeu să-i odihnească sufletul cu sfinții Săi; iar pre cei ce vor chema numele lui întru ajutor să-i asculte; după care, plecându-și grumazul, călăul i-a tăiat capul. Sufletul Sfântului Gheorghie a mers la Dumnezeu, căruia se roagă pururea pentru sufletele noastre; iar Sfântul său trup a fost dus, de o slugă a sa, în Palestina la moșia mamei sale și de atunci face minuni, nu numai acolo, ci în tot locul, și ajută celor ce chiamă numele lui, cu credință „*ori în călătorie, ori în casă și în toate primejdiile și necazurile vieții.*”

Sfânta noastră Biserică pomeneste mucenicia Sfântului Gheorghie, în fiecare an, la 23 Aprilie, odată cu numele Sfintei Împărătese Alexandra și înălțându-li cântări de laudă, cere ajutorul lor pentru tot omul; iar credincioșii ridică Sfinte Biserici, în cinstea și lauda amândorora.

O binecuvântați creștini și fiilor !

Care dintre voi, ascultând viața și credința neclintită în Iisus Hristos, în Biserica Sa, vitejia și curajul cu care a înfruntat Sfântul Gheorghe, nedumnezeirea și nelegiuirea crudului Impărat Dioclețian, precum și chinurile și sfârșitul lui și al fericitei împărătese Alexandra, n'a simțit cutremur în sufletul său ?

Și care dintre noi, cercetându-ni viața, faptele și credința, nu ne simțim vinovați înaintea lui Dumnezeu ?

Sfântul mucenic Gheorghie, nu s'a uitat la cinstea ce avea în armată, iar împărăteasa Alexandra, la slava deșartă împărătească ; ci le-au lepădat ca pe o nimica, și au ales mai bine chinurile și moartea, ca să dobândească împărăția cea fără de sfârșit, în Sînurile lui Dumnezeu și fericirea veșnică.

Iar noi, iubiților deși ne numim creștini, ne clătinăm ca trestia de vânt, la cea mai mică supărare, care ne vine dela diavolul — și cum am zis — uităm că Mântuitorul Iisus Hristos, S'înții și aleșii săi, cuviosii și mucenicii, trebuie să fie icoana vieții, credința și tăria noastră, în primejdii și necazuri și, multora dintre noi ni slăbește această credință și tărie, pe care ni-au lăsat-o ei, prin viața lor, ca pildă de urmare.

Mulți dintre noi, uităm că nu avem numai trup ci și suflet ; uităm că sufletul are nevoie de hrana dătătoare de viață, care se găsește numai în Biserică și numai prin Biserică.

De flămânzește trupul, îi dăm mâncare ; de însetează, îi dăm băutura ; de ni-e frig, ne îmbrăcăm ; de suntem osteniți, ne odihnim.

Da, toate ale trupului, toată grija lumească, toată deșertăciunea pământească, toată slava și ambiția, ne stăpânește, de dimineată până seara, ani întregi, toată viața noastră ; pentru suflet însă, nu purtăm nicio grijă !

Și vremea trece tot mereu. Tinerețea, puterea, bogăția, slava lumii acesteia ne părăsesc pe nesimțite și, într-o noapte, într-o zi, într'o seară sau în zori de zi, viața noastră se sfârșește și toate avuțiile noastre rămân altora, iar noi ne mulțumim cu 3 coți de pământ !

Ei, acum vine întrebarea : unde ne ducem ? Ce facem ? Cine este scăparea noastră la judecată ? Unde ne ducem ? În cer s'ar cădea să ne ducem ; dar, în cer de unde „pre a fi” am luat dar, unde ni sunt faptele bune, unde-i credința noastră tare, ca a mucenicilor Gheorghie și Alexandra ?

Ce facem ? Acum, nu mai este vremea faptelor, ci a răsplății pentru fapte. Ai făcut vreun bine ? acum el iese la arătare, și bine vei avea și tu. Ai făcut rău ? La ce te aștepți, decât la rău, la munci ?

Cine este scăparea noastră la judecată, când ne vom înfățișa Judecătorului celui nemifarnic ?

Iacă, eu vă voi spune : este credința, dacă ai avut-o; este viața curată și sfântă, dacă ai avut-o; este îndeplinirea poruncilor Bisericii : Botezul, Pocăința, Mărturisirea păcatelor, Împărtășirea cu sfințele Taine, măcar odată pe an, la Paști ; este milostenia către săraci, este mergerea la Biserică, este cinstirea preotului — sluga lui Dumnezeu, pentru tine; este postul, este rugăciunea, este cinstirea sfințeniei Locașului Domnului, adică a Bisericii, spre care Serafimii și Heruvimii abia cutează să caute și se cuceresc înaintea Slavei lui Dumnezeu, care locuiește în nevăzut, în Sfânta Sfintelor.

Iți dai tu seama, o creștine, cât de sfânt este locul unde sălășluiește Dumnezeu, Biserica ?

Dacă te duci în casa domnului prefect, ori la vreun domn ministru, oare nu-ți descoperi capul și nu stai cu cel mai mare respect înaintea lor ?

De sigur, că da.

Cu atât mai vărtos, se cuvine să ți se cutremure întreaga ființă, când intri în casa Domnului și stai înaintea Lui.

De nu vei fi cuviincios, când intri în casa oamenilor mari, oare nu pun pe servitorii lor să te dea afară ?

Și cum socoți că Dumnezeu, nu va pune pe îngerii Săi, să te gonească din Casa împărăției sale, dacă te porți cu nevrednicie ?

Nu te bizui, creștine, în avere, nici în familia ta, nici în protecțiunea oamenilor ; căci, de vei supăra pe Domnul, toate acestea se risipesc și pier de par' că n'au mai fost de când lumea.

Scăparea este la Dumnezeu, iubiților, și binecuvântarea dela El ni vine.

Iată ce zice Sfânta Scriptură : „Dacă veți urma legile mele și le veți împlini pre ele ; dacă veți cinsti locașul meu cel sfințit (adică Biserica), atunci vă voi trimite ploi la vreme, pământul își va da roadele și pomii fructele lor, veți avea pâine din belșug, veți mânca și vă veți sătura, voi și fii voștri, voi da pace în țară și nimeni nu va turbura somnul vostru.

Ascultați acum ce zice Dumnezeu și celor ce nu păzesc poruncile sale, care nu cinstesc Sfânta Biserică și pe preoți.

„Iată ce voi face vouă : Voi trimite preste voi groaza lingoarei și frigurile, care vor face să piară viața dintre voi. Sămânța o veți semăna în zădar, căci o vor mânca vrăjmașii voștri“.

„Iar, de vă veți întoarce și veți plânge păcatele voastre, eu iarăși mă voi îndura de voi și-mi voi aduce aminte de legământul meu cu voi, spre binele vostru, ca să fiu vouă Dumnezeu“.

O, iubiți și blagosloviți creștini.

Intristată era inima noastră acum câteva luni, când am aflat greșala ce se făcuse ; dar, mare este bucuria noastră azi, când putem — prin o nouă sfințire și binecuvântare — să vă deschidem iarăși Casa Domnului.

Iată, la Sfânta Proscomidie, ne-am rugat, noi toți: arhieru și preoți, pentru sănătatea și mântuirea voastră a tuturor, și v'am primit pe toți, fără deosebire, iarăși în dragostea noastră duhovnicească, pentrucă așa ne poruncește Sfânta Biserică, acum când ne apropiem de praznicul Învierii Domnului: „să iertăm toate pentru Înviere și să zicem fraților și celor ce ne-au greșit nouă, ca să ne învrednicim, toți, în pace a slăvi patimile Mântuitorului nostru Iisus Hristos și fără osândă, a ajunge să ne închinăm și Sfintei Învieri“.

Laudă tuturor celor ce s'au ostenit și au înfrumusețat din nou Sfânta voastră Biserică.

„Binecuvintează Doamne pre cei ce iubesc podoaba Casei tale. Tu pre aceia îi proslăvește cu Dumnezeiască puterea Ta și nu ne lăsa pre noi, cei ce nădăjduim întru Tine“ Amin.

† GHERONTIE

CRIZA ECONOMICĂ ȘI SFÂNTA SCRIPTURĂ

I-ar fi stat mai bine acestui articol, dacă ar fi fost intitulat „Biserica și Criza economică“. Într'un asemenea articol s'ar fi arătat părerile bisericii față de criza actuală și soluțiile pe cari ea le concepe pentru rezolvarea acestei probleme.

Dar n'am văzut în nici o revistă bisericească tratată chestiunea în acest fel și atunci m'am întrebat: Cum? Biserica n'are soluții pentru atari cazuri? N'au fost în istoria Sfântă cazuri de criză? Și, dacă au fost, cum s'au rezolvat?

Această tăcere în care se păstrează biserica, de a nu-și spune cuvântul, mie mi se pare că nu rezultă din incompetența sa, ci cred că este o menținere în rezervă, subiectul fiind de domeniul *economiei politice*.

În *economie* mai merge să se amestece biserica, dar în *politică* nu se poate.

Asta înseamnă „clericalism“; deci nu-i voie; înapoi la altar! Politica s'o facă politicianii!

Totuși biserica n'a fost oprită, ba se pare că s'au luat măsuri ca ea să-și facă datoria, îndemnând poporul să-și plătească impozitele și să muncească.

În acest sens s'au dat pastorale, al căror cuprins se rezumă cam la următoarele: munciți, faceți-vă datoria, răbdați, căci prin răbdare veți dobândi sufletele voastre.

Astea, nimic de zis, sunt foarte bune, căci sunt învățături scoase din comoara Mântuitorului Christos. Ele sunt eficace pentru liniștirea mulțimilor.

Prin aceasta biserica își face datoria față de cei de jos; dar față de conducători, ea nu are cuvânt? În toată Sfânta Scriptură nu s'a găsit un exemplu de natura aceasta, pe care

Biserica să-l prezinte, ca să se arate, cum se soluționau asemenea chestiuni sub domeniul guvernării teocratice ?

Natural că biserica văzându-se neglijată, n'a mai crezut necesar să-și spună cuvântul, când știe că nimeni nu se mai gândește și că ea ar putea fi întrebată în chestiuni de altă natură, decât cele spirituale.

Ba și în acestea este de multe ori neglijată și, peste capul și fără voia ei, se caută să se ia măsuri și să se dispună în biserică.

Totuși Sfânta Scriptură a rămas acelaș unic tezaur de învățătură și soluționări în toate privințele și pentru toate timpurile; de aceea cu drept cuvânt ea fost numită „cartea cărților“.

Valoarea ei stă în aceea că, acolo, se găsește scris cuvântul lui Dumnezeu. Chiar când conducătorii poporului legiferau, sau — luau numai anumite măsuri, ei vorbeau în numele lui Dumnezeu și, în asemenea caz, se identificau cu rolul de interpreți ai lui Dumnezeu. Măsurile lor trebuiau să atingă perfectibilitatea omenească, pentru ca să poată fi primite de popor. În cuvintele: „a zis Iehova“, nu mai puteau intra menajamentele personale.

În statele democratice, însă, mai ales în cele din care Dumnezeu a fost scos, mai mult prețuiesc interesele personale decât perfectibilitatea măsurilor. Interesele generale sunt satisfăcute numai când de măsura luată, profită în primul rând, autorul ei.

În Vechiul Testament, crizele economice erau privite ca rezultate ale crizelor morale. Atunci ieșiau trimiși dela Dumnezeu, proorocii, cari mustrau pentru nelegiuiri și lux.

Iată ce zice Proorocul Isaia: „Vai, neam păcătos, popor încercat, de fără de legi, sămânță de nelegiuiri, copii stricați... „Din tâlpi până în creștet nimic nu aveți sănătos...“.

„Țara vă este pustie, cetățile arse de foc, străinii sub ochii voștri vă mănâncă ogoarele...“.

„Nu vreau luni noi, sabbate și adunări de sărbătoare; nu pot să văd nelegiuirea unită cu sărbătoarea...“.

„Spălați-vă și vă curățiți. Incețați să mai faceți răul. „Învățați-vă să faceți binele, căutați dreptatea, ocrotiți pe cel „asuprit, faceți dreptate orfanului, apărați pe văduvă.

„De veți voi și veți asculta, veți mânca cele mai bune roade „ale țării; dar de nu veți voi și nu veți asculta, de sabie veți fi înghițiți, căci gura Domnului a vorbit“. (Cap. I).

Și azi fiecare preot este un profet, dar care strigă în pustiu.

Când evreii făceau greșala de nu ascultau sfaturile cele bune ale proorocilor și bătrânilor, atunci răul venia asupra lor.

În timpul lui Roboam, fiul lui Solomon, se iau măsuri nechibzuite, cari duc țara la prăpăd. Tot poporul și bătrânii cereau ușurarea dărilor impuse de Solomon pentru zidirea tempului și întreținerea haremului. Roboam însă ascultă sfa-

turile tinerilor și răspunde poporului: Degetul meu vă va apăsa mai tare decât coapsele tatălui meu; el v'a bătut cu bice, eu vă voi bate cu scorpioane.

Rezultatul a fost rău.

Tot din Sfânta Scriptură aflăm că statul avea magazine pline, din timpuri de belșug, ca rezervă, pentru timpurile de criză, cum este cazul în Egipt, în timpul lui Iosif.

Legea mozaică mai avea o calitate: Era în așa fel concepută că înlătura singură crizele ce, în mod inevitabil, se repetă la anumite perioade.

La noi, chestiunea îmbunătățirii soartei țăranilor, cere iarăși și iarăși, soluționări noi.

Împroprietărirea la 1864 nu o rezolvă. Ea s'a repetat la fiecare 10—20 de ani, până după războiul, când, în 1919, se face împroprietărirea generală.

După 10 ani țăranii se văd amenințați să piară, din cauza datoriilor agricole, pământul. Cu multă trudă, se votează, în sfârșit, conversiunea acestor datorii. Dar această măsură este tot ocazională. Ea nu rezolvă problema pentru totdeauna. Crize de aceste se vor mai ivi; ce măsuri se vor mai putea lua atunci?

Iată o soluție biblică:

Pe lângă anul sabatic (al VII), în care timp se lasă pământul să se odihnească (acum s'ar lua și trei recolte pe an, dacă s'ar putea), s'a instituit anul jubiliar, la fiecare 50 de ani. Atunci se produceau un fel de *restitutiones in integrum*: Orice bun se întorcea în stăpânirea posesorilor primi, se iertau datoriile, sclavii își recăpătau libertatea; iar ceea ce producea pământul dela sine în anul sabatic, ca și în cel jubiliar servea săracilor și animalelor câmpului.

Această instituție avea ca bază următoarea poruncă divină: „Pământurile să nu se vândă de veci, căci țara este a Mea, iar voi sunteți la mine ca niște străini și chiriași“ (Levit 25). „Instituția era politică (socială) și avea ca scop să menție, pe cât e cu putință, împărțeala primitivă între triburi (seminții) familii și indivizi“¹⁾.

Iată, în scurt, câteva exemple de măsuri biblice în cazuri de crize economice. Ne facem o datorie expunându-le, fiind siguri că rămân tot glas în pustiu. Totuși propunem pentru anul acesta, anul jubiliar, după scriptura care zice:

„În a zecea zi a lunii a șaptea să pui să sune în trâmbiță răsunătoare. Să vestiți slobozenia în țară pentru toți locuitorii ei, ca să fie an de veselie“ (Levit 25).

Și să se înceapă cu ștergerea datoriilor externe.

Iar economiștii noștri politici de specialitate să ia ideia jubileului biblic și s'o adapteze nevoilor țării.

Să nu se piardă din vedere că legislatorul Moisi era

1) Drept și morala de M. N. Pacu pag. 87.

fiul adoptiv al fiicei unui faraon; deci cunoscătorul întregii culturi la care Egiptul ajunsese pe vremea aceea, iar cunoștințele lui sunt cenzurate de inspirația divină. Așa că merită să fie cercetate.

Ic. Gr. Dumitrescu

MUZICA BISERICESCĂ VECHIE

Evenimentele trecutului au durat o temelie statornică Țării noastre. Suntem datori să cunoaștem și să respectăm acest trecut, atât războinic cât și cultural. Orientarea vechii noastre culturi a fost în strânsă legătură cu viața Bisericii. Până acum câteva decenii nu a fost mișcare culturală care să nu-și fi avut izvoarele în mănăstiri. ¹⁾ Când în secolul al XIX-lea viața politică a Principatelor Române a început să se îndrepteze spre Apus, nemaipăstrând legături cu Orientul, cultura românească și-a croit un drum asemănător, despărțindu-se deci de Biserica. Din acest moment muzica și pictura religioasă au început să fie socotite drept niște rămășițe a timpurilor lor vechi, ce trebuie înlocuite cu arta nouă a Apusului. Astfel cu vremea, au ajuns obișnuite, idei greșite ca acestea: „pictura bizantină a bisericilor este opera unor neștiutori; iar psaltichia este muzica primitivă a unor călugări inculți și lipsiți de talent. Lumea s'a obișnuit cu gândurile acestea, care ar fi părut neadevărate și de neiertat strămoșilor noștri. Fiindcă toată lumea dorea și admira corurile occidentale, psaltichia a fost lăsată în părăsire din ce în ce mai mult. Din această cauză astăzi puțini sunt cei ce mai pot cunoaște și reda farmecul neprețuit al vechiei muzici bisericești.

Psaltichia este de mare însemnătate pentru Biserica noastră din mai multe puncte de vedere, de ordin spiritual științific și național. I. În sunetele psaltichiei își înălțau rugile spre cer Sfinții Părinți ai Bisericii ortodoxe — muzica Sfântului Ioan Damaschin a servit în timpurile de glorie a Creștinismului, credincioșilor ca să cânte slava lui Dumnezeu.

II. Prin Psaltichie ni s'au păstrat principiile fundamentale ale muzicii grecești antice ²⁾. Acest fapt este confirmat atât de tradiția istorică, cât și de probe științifice.

III. În sfârșit, psaltichia a fost muzica care s'a cântat

1) În mănăstiri învățase boierii și domnitorii: călugării fiind cei mai vestiți dascăli. Ajunge să amintim nume ca: *Grigorie Tamblac* dascălul lui Ștefan-Voevod, ori *Petru Movilă* etc. a căror știință fusese căpătată în mănăstiri, ca să ne asigurăm că Mănăstirile nu erau numai lăcașe de închinăciune ci și centre de cultură.

2) Studiul și cunoașterea muzicii antice grecești formează pentru învățați de mult timp, o grea problemă — Psaltichia, pare a fi unul din cele mai sigure izvoare pentru acest studiu anevoios.

aproape șase veacuri în bisericile dela noi ³⁾. În Principatele române am păstrat neștirbită tradiția primitivă dela Bizanț.

Muzica occidentală — muzica corurilor moderne — nu se potrivește cu liturghia ortodoxă. Această muzică nu a fost alcătuită pentru a fi cântată în biserică, este o muzică lumească, o muzică creată pentru teatru, deci concertul, nu-și poate avea locul în biserică. Care dintre credincioși, ascultând răspunsurile date de un cor, nu a fost neplăcut isbit, auzind de pildă: „Unule născut“... cu acea melodie săltăreată, care împinge mai mult la danț decât la închinăciune? Ori care ascultător, cunoscând tâlcul liturghiei, nu a fost tulburat de „Concertul ce se cântă în momentul cel mai mișcător al liturghiei: împărțășirea preoților? După rânduiala veche, în acest moment tainic (atât pentru preotul care primește trupul și sângele Mântuitorului, cât și pentru creștinii ce sunt martori la sfânta „Jertfă, cea fără de sânge“) se cânta de către psalți, cu vocea lină, un Kinonik (⁴⁾). Astăzi se obișnuiește să se cânte bucata numită „Concert“ (cele mai multe concerte sunt imitate după cele din muzica rusă, care la rândul lor erau imitate după operele din muzica italiană).

Obiceiul corurilor ne-a venit din occident; dar, tocmai în occident acum corurile încep să fie părăsite de către biserică. În Franța de aproape o jumătate de veac, călugări învățați și cercetători neobosiți, se silesc să învețe din nou muzica lor veche, numită gregoriană. (destul de asemănătoare cu psaltichia, trăgându-și obârșia tot din muzica antică greacă). Astfel mai multe mănăstiri din Franța (printre care și renumita Mănăstire Solesmes) câteva în Belgia (Abbaye de Maredessous...) în Italia la Grotta Fevrata etc... se fac eforturi pentru a se reintroduce muzica primitivă. La noi în România, din fericire, tradiția veche se mai păstrează încă — mult slăbită e drept — prin câteva Mănăstiri. (⁵⁾

3) În istorisirea călătoriilor sale, Arhidiaconul Paul din Alep vorbește cu admirație de „felul cum cântau slujbele divine în Valania...“ (1635) deși călători streini, laudă măiestria cântării bisericești în Principatele Române.

4) Se obișnuia ca să se cânte Kinonikul în acelaș glas cu Heruviul zilei — ori nu lătușă a aceluș glas — Se poate observa la Kinonicele vechi că sunt totdeauna liniștite și încete — Sunetele prelungite predomină asupra gorgoanelor etc...

5) În Eparhia Moldovei, această tradiție muzicală s-a putut păstra mai bine prin cântăreți de valoare ca: răposatul Arhidiacon Marțian în Iași ori Părintele Arhidiacon Filoteiu Moroșanu din Mănăstirea Varatec. Până astăzi în Catedrala Mitropolitană din Iași, credincioșii pot asculta psaltichia, minunat cântată de Cuviosia Sa Părintele Arhimandrit Teotist Stupcanu — adevărat urmaș al Protopsalților din trecut. Printre Ierarhii Bisericii Române muzica bisericească numără mulți admiratori și ocazitori. Neuitații: Nifon episcopul Dunării de jos. Evghenie H. Pitășteanu, Dosoftei Botoșenianul, au făcut epocă în viața lor, atât ca slujitori, cât și ca psalți. Mărți, unul după altul, trăiesc totuși în amintirea credincioșilor din întreaga țară. Prea Sfinția Sa Gherontie Episcopul Eparhiei Constanța, nu este numai un desăvârșit cântăreț al muzicii bizantine; dar și un profund cunoscător al științei teoretice. Prea Sfinția Sa este ucenicul renumitei școale din Episcopia de Rorman depe vremea marelui Melhisedec, ilustrată de episcopul Ioanichie Flor psaltul Grigoriță, arhimandritul Sofronie Puiu, etc.

Pe când în alte țări învățații se silesc să priceapă și să lămurească o muzică uitată de mult, la noi avem fericirea, de-a avea toate elementele trebuitoare, pentru a întreprinde o reintroducere serioasă a muzicii bizantine în Biserica Română. Înfăptuirea unei astfel de reforme nu poate să se facă cu ușurință. Nu ar ajunge să strângem la un loc toate cântările tipărite dela 1850 încoace și să începem a le învăța și cânta. Muzica religioasă din a doua jumătate a veacului al XIX-lea, reprezintă o decadentă față de cea veche. Deci, ar trebui studiate cu deamănuntul manuscrisele aflate, prin bibliotecile mănăstirilor, anterioare și posterioare reformei constantinopolitane din secolul XIX-lea (începutul veacului). Din manuscrisele anterioare reformei, se mai găsesc numai foarte puține la noi în țară. (Inșă cea mai mare parte din cântările de înainte de reformă se găsesc talmăcite pe „sistema nouă“ în volumele Ieromonahului Macarie, Anton Panu, Slugerul Dimitriță etc...) Alegerea cântărilor, care ar trebui să formezi repertoriul cântăreților bisericești, trebuie făcută cu mare grijă și să îndeplinească una din următoarele condiții :

- I. A. — Să fie curat românești, fără influențe occidentale (ca în cântările vestitului Ștefanake Popescu — de pildă, care a înlocuit ritmul psaltichiei cu așa zisul *tact indoit*, care nu este decât măsura $\frac{3}{4}$ din muzica europeană).
- B. — Să nu fie imitate după muzica rusească, ca acelea a Protosincelului Ghelasie Basarabeanul (din Curtea de Argeș + 1854) și a altor câțiva autori contemporani.
- II. A. — Să fie cântări curat grecești bizantine, cu textul talmăcit în românește de Ieromonahul Macarie ori Slugerul Dimitriță.
- B. — Cântări de autori greci compuse direct în românește ca a lui Dionisie Fotino etc...

Reintroducerea psaltichiei în Biserica română este o datorie față de credință : cântarea corului în biserică aduce din ce în ce mai multe greșeli, care cu timpul au să transforme rânduiala liturghiei. (Din cauza repertoriului sărac, de multe ori corurile sunt nevoite să înlocuiască unele cântări ori să scurteze răspunsuri etc...)

Să cerem ajutorul lui Dumnezeu, pentru cei care luptă, ca psaltichia să-și revie locul de căpetenie ce l-a ocupat în cursul veacurilor în Biserica ortodoxă Română.

Alexandru Ștefănescu

Paris 10 Aprilie 1932.

PE MARGINEA VREMII

Răul s'a cuibărit aproape în tot locul și se observă cu multă îngrijorare, că această—cangrenă a peirei — roade simțitor virtuțile de frumusețe sufletească și întronează pe culmi de statornicie : falimentul imoralității !

Ni se înfățișează zilnic și mai la fiecă împejurare spectacolul acestui viciu ucigător și totuși nu se vede o acțiune serioasă, care să înlătore prăpădul zilelor de mâine. Starea tristă și critică de azi, e și o consecință a rătăcirii noastre, fapt, care trebuie să ne resemneze și pe cât e posibil, chiar fiecare—om—în cercul său de activitate, să înlătore ceea ce e dăunător, putred și orice alt lucru, care contribuie la nimicirea moralității publice.

La noi ; desmățul e în floare, hoția în toi, cinstea murdărită, iar conștiința curată, e greu, să o afli ! Slova de șantaj și cea de aventuri otrăvitoare a cucerit simțămintele mulțimei, pe când cea de morală sănătoasă și cu tendințe folositoare binelui obștesc, stă învechită prin rafturile bibliotecilor.

Poporul nu mai caută înălțarea sufletească la vraja poezii lui Eminescu, Alexandri...., ci doar numai fasciolele de senzații a lui Hertz, ca mai apoi orbiți de succesul cutărei aventuri, să vedem orgiile de azi !

Colțul veninos al răului și care e un mijloc de rătăcire a Diavolului, se întinde pe nesimțite, întunecând mințile tuturor spre păcate grele, iar sufletele către peire.

Unitatea sufletească către biserică și o credință curată, e o condițiune de înalt ordin religios și care în aceste triste împejurări, e leacul fericirii și mântuirii noastre.

Voi fi ascultat ?

C. Georgescu-Obrejița

CHIPUL SF. APOSTOL TOMA

Pe drumul ce pornea spre Emaus, cale de șasezeci de stadii și câteva ceasuri de Ierusalim, mergeau în acea zi mare — când Domnul rupind legăturile morții și ștergînd zăpădul păcatelor se arătase Mariei Magdalena, ce plîngînd se tînguia : „*au luat pe Domnul meu și nu știu unde l-au pus pre dînsul* ¹⁾ — mergeau sfădînd la cele petrecute în Ierusalim și de a căror știre aflase dela femeile ce mîniecînd au mers la mormânt, doi din prietenii lui Iisus.

Mergeau îngindurați și poate mai mult descurajați, căci nădejdea lor nu mai exista nici în mormântul nou pus și nici cum să izbăvească poporul Israel.

Domnul însă mergînd alături de ei, fără ca ochii lor să-l poată vedea, dela un timp intervine întrebîndu-i : „*Ce sunt cuvintele acestea de care vă întrebați între voi mergînd și sînteți triști*“ ²⁾.

Cleopa și tovarășul său depe cale — Luca — în ale căror minți se sălășluise idealul și cari ținînd la Iisus și pătîmind de pătîmirea lui, erau totuș nedumeriți, căci acel sfîrșit neașteptat și netrebnic, fără slavă și împotrîvire, eră cu mult mai pre jos și prea neașteptat aceluia la care rîvnise ; prinse a zice : „*Tu singur ești nemernic în Ierusalim și nu știi cele ce s'au făcut întru el în zilele acestea*“ ³⁾.

Iată dar, că după ce l-au înfruntat dușmanii și l-au făcut să pătîmească omorîndu-l o singură dată, vin acum prietenii să-l înfrunte cu astfel de cuvinte. „Ucenicii ca cei mai aproape de Invățătorul lor, îi făcură să pătîmească în toate zilele. Patimile sale, n'ar fi fost desăvârșite în cruzime, de n'ar fi avut parte, pe lângă Saducheii, Zbiri, Romani, Plebe, și de părăsirea Apostolilor“ ⁴⁾.

Dacă cel dintîiu Iuda, trădează pe Domnul vînzîndu-l pentru treizeci de arginți, iar apoi Simon Petru se leapădă de Mîntuitorul pentruca dîndu-și seama, îndată ce a cîntat cocoșul să plîngă cu amar ; primește și înfruntarea necredinței lui Cleopa și a tovarășului său, pentruca în urmă să întîmpine cuvintele lui Toma, chiar a doua zi după ce Domnul se arătase ucenicilor — afară de el — cînd prietenii au alergat să-l caute, care mai de grabă, uluiți încă de spusele lui Iisus.

— „L-am văzut pe Domnul, îi spuneau ei, l-am văzut cu ochii noștrii și a stat de vorbă cu noi, a mîncat la masa noastră de parc'ar fi fost viu“ ⁵⁾.

Toma însă grăbîndu-se răspunse celor ce-l împărțășeau de marea veste ; „*De nu voi vedea în mîinile lui semnul cuelor și*

1) Ioan XX, 13.

2) Luca XXIV, 17.

3) Luca XXIV, 18.

4) G. Popini — Vieța lui Isus — traducere de A. Marcu pag. 222.

5) G. Popini, op. citat, pag. 530.

de nu voi pune degetul meu în semnul cerurilor, și de nu voi pune mâna mea în coasta lui, nu voi crede“ 6).

Apostolul Toma, ce se zice geamănul era cel mai sdruncinat poate cel mai revoltat, pînă 'n adîncul sufletului, de batjocura Golgotei. El care odinioară, cînd Iisus voia să meargă a învia pe Lazăr iar Cărturarii și Fariseii îl căutau, ucenicii voiau să-l oprească de a merge: „Doamne acum te căutau Iudeii să te ucidă cu pietre și tu te duci la dînsul“ — Toma le spuse: „Mergem și noi să murim cu dînsul“. El a cărui credință în Domnul se afirmase în curățirea sufletului și voioșia rîvnii, se dădu-se totuș cu sfială înapoi, cînd pe Măgura Măslinilor, felinarele trădătorilor căutau pe Domnul. Credința lui se întunecase odată cu ridicarea culmei de către cel care fără nici o împotrivire și protestare, se lăsă tîrît între tîlhari pe întunecimile Țestei.

Aceasta îl făcură să sufere mai mult decît pierderea celui ce-l iubise și în înșelarea nădejdiilor sale, odată cu isprăvirea batjocorii răstignirii îl făcură mai puțin ca oricînd să încline a crede — din auzite — în înviere.

Prea amar îl înșelase încrederea dinții și prea adînc se sălășluisese desnădejdea în lăuntrul sufletului său, el om sentimental asemenea lui Cleopa, cînd chemarea lui Hristos, îl înălțase într-o lume care nu era a lui, pentruca acum să poată avea încredere în tovarășii săi de înșelătorie!

După cum la chemarea lui Hristos, răsunase în sufletul iudeului pescar, vraja unei iubiri nețărnuite pentru cel căruia îi închinase întreaga sa viață, tot astfel pătimirea și moartea lui Hristos, fără nici o împotrivire, șterse — se pare — cu aceeași ușurință credința, lăsându-l pradă neajurării și îndoelii.

Sufletul său se stinse dar, deveni din nou rece ca la început și începe a căuta firea lucrurilor prin simțuri palpabile, ca unul practic ce era.

Dovadă că în mintea Evreilor, credința în învierea morților, rămăsese veacuri după veacuri înstrăinată și numai ceva pămîntesc, deși avură parte să vadă cum Iisus cu un singur cuvînt a înviat pe copilul văduvei din Nain, pe fica lui Iair și pe Lazăr, fratele Mariei și al Martei, este tocmai faptul că „Evangheliștii, cari însemnează cu oarecare zăpăceală, dar cu nespusă bună credință, aducerea aminte a celor dintii tovarăși ai lui Hristos, mărturisesc poate fără voia lor, că Apostolii, Doamne ferește să mai fi așteptat învierea Domnului și cu mare greutate au crezut celor întîmplate“..

Astfel Maria Magdalena îl socotește grădinarul lui Iosif din Arimateia; Luca și Cleopa nu sunt în stare să cunoască cine-i însoțește pe drumul Emausului; Simon și ceilalți nu știu că Iisus era cel care venise pe malul apei; iar mai mult decît toți se arată

6) Ioan XX,25.

cristalizat în sufletul lui Toma, adevăratul iudeu „fire socotelnică, ce nu se lasă tîrît de prima impresie și nu se emoționează“ 7).

Ei voește să găsească totul prin sine, să experimenteze, nevoind a da crezare, la cea ce simțul văzului îi arată.

Iată că după opt zile dela arătarea Domnului— pentru prima oară dela înviere — Apostolilor și după răspunsul necredinței dat de Toma celor ce-l întîmpinaseră cu știrea învierii, ușile fiind încuiate, Mîntuitorul vine în mijlocul ucenicilor zicînd : „*Pace vouă!*“ Iar zărind pe Toma — ce de astă dată era alătura cu ceilalți ucenici — îl invită a se încredința : „Adu degetul tău încoace și vezi mâinile mele și adu mîna ta și o pune în coasta mea și nu fii necredincios ci credincios“ 8).

Toma însă tremurînd se supuse și strigă : „*Domnul meu și Dumnezeul meu!*“.

Prin aceste cuvinte, îndoelnicul și descurajatul Toma își exprimă încrederea, întregul său devotament, întreaga sa recunoștință, arătîndu-ne înfrîngerea cea mai frumoasă ce a existat vreodată.

De acum înainte, Toma, este pe de-a 'ntregul al lui Hristos căruia se închinase ca unui Dumnezeu, iar acum mai mult chiar ca Dumnezeului său : „*Domnul meu și Dumnezeul meu!*“

Credința pornită din dragoste, față de Dragostea însăși, nu dispăruse fără urmă din sufletul său în timpul cînd „*Vieața*“ zăcea în mormânt și poate că îndoiala — pentru un moment — avea să aducă în fața lumii necredincioase, mai mult ca oricînd, afirmarea din convingere în învierea Domnului Hristos.

Dacă pentru toți ceilalți, credința este lipsită de condițiuni, pentru Toma și pentru toți ce l-au imitat și-l vor imita, credința experimentală s'au mai degrabă îndoiala, constituie un nou argument pentru conștiința omenească ce nu se poate încrede decît în cuceririle ei însăși.

Ceia ce face Toma, nu face din răutate, ci Mîntuitorul nu numai că-l iartă, ca unul ce-și dădu-se seama de îndărătnicia lui și-și arătase acum focul dragostei pentru Hristos, îl înalță la cea mai sublimă milă dînd ocazia a ferici pe cei ce n'au văzut și au crezut : *Pentru că m'ai văzut pe mine Toma ai crezut, fericiți cei ce n'au văzut și au crezut*“ 9).

Pentru noi Toma este reprezentantul unui scepticism religios-El a crezut. S'a îndoit ca mai mult să creadă.

Fericiți sunt acei cari se îndoesc ca să creadă și nenorociți aceia cari nu pot să creadă, pentru că nu voesc să creadă.

Pentru a doua oară, credința lui Toma se afirmă mai mult prin uimirea exclamației ce nu exprimă numai puterea unei certitudini, dar și adîncirea umilinții celui ce-și cere iertare pentru că s'a putut îndoii o clipă de adevăr :

„*Domnul meu și Dumnezeul meu!*“

C. BEREUȘ

Student teolog.

7) Pr. Gr. Cristescu — Vîno și vezi.

8) Ioan XX,27.

9) Ioan XX,29.

GRIJA NOASTRĂ

In numărul din luna Martie al revistei francezești „Prêtre et Apôtre“ se găsește comentată așa zisa „enciclopică pentru pace“ a Papei Piu XI.

Prin această enciclopică Papa obligă slujitorii altarului în sub ordine la o zeloasă activitate de pregătire a unei mentalități, favorabilă păcii internaționale. Absolut edificatoare și chiar măgulitoare, pentru toți slujitorii bisericii lui Hristos; sunt concepțiile pontificale. Și ce adevăr neîndoios cuprinde constatarea că mai rodnică întru realizarea păcii este rugăciunea și misiunea clericală, decât toate formulele birocratice și combinațiile diplomatice ale exponenților naționali dela Geneva.

Dacă acest lucru nu ne displace și această constatare nu ne contrariază în credința despre forțele vii ale misionarismului, ne sugerează nouă preoților ortodoxi Români, un examen al unor realități mai palpabile. De vreme ce fraților catolici li se pretinde a înscrie în programul lor de acțiune clericală un nou punct ce vizează pacea internațională și prevenirea pericolului galben, nouă ni se impune prin forța lucrurilor un alt obiectiv.

Să dirijăm activitatea noastră spre restaurarea păcii lăuntrice prevenind pericolul intern.

Concretizat de situația excepțională ce ni se creează de disensiunea dintre biserică și oficialitatea laică, augumentat de duhul rătăcirii agresive, el trebue să constituie un memento de fiecare clipă pentru toți cei unși cu răspunderea apostolatului sfânt. Să nu neglijăm nici impasul de ordin economic cu repercusiunile-i dezastroase în sufletele multora accentuând răutatea zilei. Biserica lui Hristos a ajuns piatră de poticnire și de sminteală de care se împedică nu fără să reacționeze satanic cei cu sufletele desfigurate de atâtea idei subversive.

Să luăm aminte, dar să nu perdem roada osteneților atâtor generații ce s'au jertfit generos și dezinteresat să ne-o lase moștenire. Cu tot atâtea precauție la mai multă se cade să valorificăm această moștenire. Pentru aceasta ni se impune în primul rând strângerea

rândurilor și o nouă orientare a apostolatului nostru social. Roadele indolenței și lipsei de coeziune le vedem și simțim. Lupta sporadică a câtorva doritori de mai bine s'a arătat infructuoasă. În schimb comentăm lamentabil noianul de curbe, care măresc lipsurile noastre cu 50 %, ca să vorbim prin referință la ce ni se oferă drept salariu pe 1932.

Oare această iminență să nu determine o transformare de concepții și să nu impună vreun imperativ? Să-l înțelegem! Mai mult ca ori când se impune un spirit social de corp, de tagmă. Să ne adunăm forțele disparate și să substituim obiectivelor egoiste, interesul comun adică cel al tagmei. Mai ales în vremurile de acum când am ajuns să verificăm cu propriile noastre simțuri, cuvântul Mântuitorului, „vrăjmașii omului sunt casnicii lui“.

Aceasta este simptomatic stărilor de lucruri îngrijorătoare. Dacă vor perzista, vor fi dăunătoare „căci toată cetatea sau casa ce se desbină înăuntrul său nu durează“.

Oare nu-i lucru știut că strângerea rândurilor într'o luptă dată are darul de a asigura mai mult isbânda?

În ce privește diriguirea apostolatului nostru social să se urmeze linia unei atente acomodări la aceste vremuri, cari cu tot entuziasmul nostru de a le supune rămân victorioase. Să consistă dintr'o amplă înțelegere a tuturor actualităților vieții sociale și tendința de a le imprima pecetea misionarismului nostru.

Platonica constatare a ascendentului nostru pasiv asupra poporului să nu ne mai măgulească. Afirmațiunile cari dedică preotul exclusiv altarului sunt perimate. Din contra să căutăm a ne însuși poporul în așa fel, ca el să pactizeze cu noi în toate suferințele noastre.

Dacă până acum biserica a conservat și valorificat sufletește poporul românesc, acum a venit rândul acestuia de a se arăta recunoscător ocrotind-o.

Numai așa cei prea lumești și înstreinați „cari nu sunt din ai noștri“ vor simți greul întreprinderilor defavorabile bisericii. Numai atunci credincioșii ne vor scuti surpriza neplăcută de a încredința destinele bisericii

acelora cari nu ezită să declare sf.-lor credință — pentru care a sângerat generații de strămoși o superstiție.

Iată grija noastră !

Pr. I. SAMOILĂ-Pantelimon
Constanța

PSALMUL DORINȚII

*Ridică-mă, Doamne, sufletul la Tine,
Ca abur lin din apele senine,
Când sugă soarele de primăvară
Măduva brazdei, ce-o doboară
Luciosul plug și vitele sărace.
Vreau zărilor cu 'ntinsă pace.*

*N'am să mai simt durerea pământeană,
Cum sfîșie și-și scoate hrană
Din inima-mi de-amaruri plină,
Cum sângele supt tîmple nu s'alină,
Ci vilvăe și scapără ca focul,
Decum aștept întru zadar norocul.*

*Ridică-mi sufletul pe pisc de veacuri,
Ca stea să licărească peste lacuri,
Să-l vază ochii cari plîng în taină
Pe vreo năframă, or pe-o haină,
Deunde dragostea tăcută pleacă,
Isvoare de plăcere seacă.*

*Ridică-mi, Doamne, sufletul la Tine,
Să uite drumul lung deunde vine,
Ca lov sărac și prigonit de lume;
Să uite defăimări de glume,
Păcate vechi, ponoase plăzmuite.
La Tine scapă, de-amintiri trăite.*

(Alți psalmi).

Preot G. Znogoveanu

DOMNĂ PREZIDENTĂ, ONORAT CONGRES, *)

Sunt delegatul Prea Sfințitului Gherontie, Episcopul Constanței să aduc binecuvântarea Prea Sfinției Sale și urările de bine asupra lucrărilor acestui congres.

Prea Sfințitul meu Stăpân, numai reținut de treburi în interesul eparhiei ce conduce, n'a putut lua azi parte; dar, li este tuturor cunoscut, r'vna pe care Prea Sfinția Sa o depune fără preget, pentru refacerea și consolidarea turmei cuvântătoare din dreapta Dunărei, din punct de vedere cultural, moral educativ și patriotic.

Opera culturală întreprinsă în această eparhie din îndemnul și sub auspiciile Prea Sfinției Sale, progresează pe zi ce trece, căci orice lucrare bazată pe Evanghelia lui Christos nu cunoaște decât biruință.

Prea Sfințitul Gherontie și cu Prea Sfinția Sa, noi toți preoți și popor, din această parte a țării, nutrim cele mai alese sentimente față de societatea ortodoxă națională a femeilor române și în măsura posibilităților am răspuns totdeauna la apelurile ce ni s'au făcut.

Cunoaștem deasemenea toate străduințele depuse de Doamna Prezidentă, pentru propășirea acestei societăți și apreciem cum se cuvine rolul cel mare, pe care l-a avut, îl are și-l va avea femeia creștină în societate.

Biserica lui Christos dela început a găsit în femeie un sprijin puternic. Femeile au fost nelipsite de lângă crucia Domnului, chiar atunci când se părea că toți îl părăsise; iar a doua zi după înmormântare tot ele au fost acelea, care au alergat de noapte la mormântul lui, ca să-i ungă corpul cu aromate și să-și arate astfel recunoștința către Cel ce le făcuse numai bine.

De atunci și până azi pilda lor frumoasă a fost urmată de femeia creștină, făcând adevărată cinste Bisericii. Puterea minunată de credință și abnegație ce femeia a arătat mai ales în primele veacuri ale erei creștine, va rămâne în veci cea mai frumoasă și mai sublimă pagină din istoria omenirii. Trecând apoi mai departe, nemuritoare vor rămâne chipurile sfintei Macrina, Emilia, Nona, Antusa, Monica și atâtea altele, cari au insuflat atâtea credința și au educat în așa fel pe fiii lor, încât ei au devenit stâlpii creștinătății.

Dacă femeia prin forța lucrurilor a trebuit să stea de multe ori departe dela unele îndatoriri obștești, apoi cu atât mai mult are chemare de a se interesa de buna creștere a copiilor și educația religioasă specifică neamului nostru; de a se interesa de bunul mers al Bisericii lui Christos, care pune pecetea sfințeniei pe toate legăturile sociale și caritabile ale căror suflet este tocmai femeia.

*) Ținută de Păr. Vârnav cu ocazia congresului femeilor ortodoxe române ce a avut loc la București în ziua de 16 și 17 Aprilie a. c.

Sfântul Apostol Pavel în epistola sa către Romani scrie în această privință multe laude la adresa femeilor, mărturisind că ele nu puțin au contribuit la răspândirea creștinismului; iar Sfântul Ioan Gură de Aur, vorbind despre virtuțile femeii creștine, iață ce zice: „Altă dată femeile erau inferioare bărbaților, acum însă cu totul din contra. Ați văzut ce ne-a adus venirea lui Christos? Femeile ne covârșesc pe noi bărbații, prin moravurile cele nobile, prin zelul și evlavia creștinească, prin iubirea către Christos, care a înălțat pe femeie“.

Nu este nici o luptă mai sfântă și mai potrivită cu firea femeii, ca cea pentru apărarea credinței strămoșești.

În trecutul neamului nostru avem atâtea exemple de femei, cari au dat țării nu numai fii viteji și buni creștini, dar prin stăruința căroră s'a ridicat biserici și mănăstiri, s'au făcut case de locuit pentru săraci, azile pentru bătrâni și spitale în care cei bolnavi să găsească îngrijire și vindecare și multe alte fapte mărețe animate de cald patriotism și călăuzite de neclintită religiozitate.

La noi biserica a avut un caracter național. Neamul nostru s'a menținut prin ortodoxie și deaceia, acțiunea întreprinsă de Dumnea-Voastră este privită cu multă bucurie mai ales astăzi, când suflă vântul cel periculos al necredinței din partea vrăjmașilor văzuți și nevăzuți și când credința strămoșească ne este atacată de atâtea secte religioase, care lucrează de zor la surparea Bisericii ortodoxe și la distrugerea neamului românesc.

Niciodată n'a fost mai mult de lucru în ogorul Domnului ca acum; iar rolul femeii este foarte mare și poate lucra mult la apărarea ortodoxiei. Ea este piatra de care se vor sfărma toți vrăjmașii neamului și Bisericii lui Hristos.

Să dea Dumnezeu ca activitatea rodnică desfășurată de această societate să fie încă o dovadă lumii, că femeia română, mamă, soție și soră știe la vreme să apere cu hotărâre moștenirea strămoșească, spre cinstea Patriei și bisericii noastre naționale.

Trăiască societatea ortodoxă națională a femeilor române.

PR. C. DRON : CANOANELE. - text și interpretare. -

Cu hărnicie de furnică Păr. C. Dron a strâns și a tâlmăcit comorile istorice ale legislației noastre bisericești, scoțându-le de sub vălul uitării și apărându-le de nimicirea timpului, cu scopul: „de a pune la îndemâna celor ce cred cu putere în rosturile îndrumătoare ale Bisericii, întreaga lucrare de lămurire a legislației noastre canonice și pentru a ne orienta în vederea marelui operă de revizuire a legislației canonice, care se arată tot mai trebuitoare Bisericii ortodoxe“.

În nepăsarea ce ne caracterizează pentru tot ce a fost în trecut, această îndrăsneată inițiativă, care împlinește o mare și simțită lipsă în Biserica ortodoxă, merită nu numai laudă, dar și recunoștință.

Scrisă așa cum numai Păr. Dron știe să scrie, această lucrare este unică în felul ei, fiind o adâncire critică a chestiunilor de drept bisericesc. Autorul, pe baza unei vaste și selecte bibliografii române și streine, a pătruns problema și a reușit s'o înfățișeze cu o serioasă argumentare științifică și cu deplină competență.

Lucrarea apare în două volume. Primul, despre care scriem, conține Canoanele Apostolice, pe cari le transcrie și le interpretează, ținând seamă de următoarele criterii: cauzele și împrejurările istorice cari au dat naștere fiecărui canon, evoluția lui în timp, sancțiunea, etc. Cartea nu-i lipsită nici de „actual“ după care toți alergăm, căci autorul în lucrarea lui de interpretare trage și încheeri cu privire la valoarea canoanelor în legătură cu problemele actuale bisericești.

Cine va ceti cartea Păr. Dron, pe măsură ce paginile se întorc, încet, pe nesimțite și chiar captivant, va pătrunde în inima legislației canonice bisericești și se va lămuri ca prin farmec de atâtea și atâtea chestiuni bisericești, cari mai înainte i se păreau de nepătruns.

Dar, cititorii pe lângă calitățile de fond: profunzimea ideilor, interpretare personală, logică strânsă, etc. cari i-au creat un loc important în critica bisericească, vor mai găsi în această carte o expresie sobră și o minunată vervă stilistică.

Cartea Păr. Dron merită pe drept o largă răspândire, fiind o operă de erudiție ce ocupă un loc de frunte în literatura teologică științifică, și care poate sta alături de cele mai bune opere din Apus.

Noi nu ne putem opri de a nu-i ura acelaș spor la muncă, dorind să vedem apărut cât mai curând și celalt volum.

Cartea are 280 pagini și costă 100 lei.

AL. Z. IONESCU-Traian

Student

ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA

1) *Palestina*. Din 1922, populația Palestinei a trecut dela 750 000 la 1.053.154 de locuitori. Este pentru prima dată când, în afară de vremea antichității, ea depășește cifra de un milion.

2) *Criza financiară și bisericile*. Bugetul prusian pe anul 1932 micșorează, aproape cu 20 milioane, subvențiile acordate bisericilor protestante și cu 6 mil. subvențiile bisericii catolice. Credincioșii vor trebui să completeze, în măsura posibilității, diferența.

Vaticanul, la rândul său, suferă din cauza crizei financiare în urma scăderii alarmante a contribuțiilor diferitelor națiuni catolice; revoluția spaniolă, în deosebi, amenință: de a-i cauza serioase prejudicii. Chiar America rămâne mai pre jos față de libertățile sale obișnuite.

Bisericile și activitatea protestantă au de suferit într'o largă măsură. De pildă, guvernul suedez a interzis colecta care se face în fiecare an, în toate parohiile din țară în folosul mișcării ecumenice. Această colectă producea aproape zece mii de coroane. Hotărârea guvernului este viu comentată.

3) *O carte universală*. Niciodată nu s'a vândut Biblia, în toată lumea, ca în cursul ultimilor ani. Cărțile Sf. Scripturi sunt tipărite, acum, în 651 limbi felurite, în care se copind 7 noi idiomuri pentru anul 1930: atșă, tumbaka, monou, dakkarkari, shamba (limbi africane) guarani (sud-african), și marovo, dialect vorbit în insulele oceanice.

4) *Italia*. În Roma s'a deschis un Azil de noapte pentru femei. O creștină generoasă, d-ra Marion Kemp, și-a luat însărcinarea de-a suporta toate cheltuelile, înțelegându-se acelea pentru întreținere. Mobila e modernă și constă din paturi de fier cari pot fi spălate; tot așa se procedează c'un întreg mobilierul. Femeile cari nu au adăpost, pot să rămână 12 zile.

5) *Bapțiștii*. Rapoartele *Alianței baptiste din lumea întreagă* apărute la sfârșitul anului 1931 dă un total de 10.689.215 baptiști coprinși în cele 5 continente. În Europa (afară de Rusia) sunt 662.410. În Asia sunt aproape 400.000 și în America de Nord mai mult de 9.000.000. În Rusia se socotește că sunt mai mult de un milion de oare-ce nicio statistică nu-i posibilă, pentru că Uniunea bisericilor baptiste, ca și toate celelalte Uniuni bisericesti, au fost dizolvate de către Soviete.

6) După statistici vrednice de crezare, în timpul sec. XIX. 224.000 de Evrei au fost convertiți la creștinism în Europa și America. După o recentă declarație a d-lui Leon Levison, președintele Uniunii universale a Evreilor-Creștini, vremea minunilor nu-i încă trecută: În Ungaria 97.000 de Evrei s'au făcut creștini, în Viena, 17.000. În Polonia 30.000, în Rusia sovietică 60.000. În Germania, în Suedia, în Danemarca deasemeni se poate constata această mișcare a Evreilor către Cruce.

7) Statisticile privitor la Uniunea celor Fără-Dumnezeu din U. R. S. S.

<u>Anul dela 1 Ian.</u>	<u>Numărul celulelor</u>	<u>Numărul membrilor</u>
1926	2.421	87.033
1927	3.121	138.402
1928-29	8.928	465.498
1930	35.000	2.000.000
1931	50.000	3.500.000
1932	65.000	5.000.000

Uniunea tinerilor Fără-Dumnezeu : 2.000.000 de membrii.

Brigăzile de luptă „ „ : 4.000

Colhozurile „ „ : 300

Muzee anteriligioase : 80

Donații benevole adunate de Uniunea celor Fără-Dumnezeu pentru scopuri speciale :

1929 : pentru Avionul „Fără-Dumnezeu“ : 54.997 ruble 85 copeici.

1930 : „ Depozit „Tract, fără D-zeu“ : 71.894 „ 61 „

1930-31 : „ Tankul „Fără-Dumnezeu“ : 89.798 „ 79 „

1931 : constr. Școlii „Fără-Dumnezeu“ : 60.000 „ „

1931-32 : p. constr. Submarinului „F. D.“ : 520.000 „

În gubernia Artemicosk au practicat ateismul : 1929, 12.825 de persoane ; 1930, 11.488 ; 1931, 9.909.

Botezuri, căsătorii și înmormântări, în aceiaș gubernie : 1929, 2.658 ; 1930, 2632 ; 1931, 982.

8) Activitatea socială a bisericilor din U. R. S. S.

Statutul juridic al Bisericii din U. R. S. S. este cu totul defavorabil pentru acțiunea socială. Intotdeauna Biserica se silește să câștige un drept pentru activitatea socială. Însă ea nu poate să-și împlinească aceste îndatoriri decât pe o cale lăaturalnică și ilegală.

Unul dintre membrii cei mai cunoscuți ai Uniunii celor Fără-Dumnezeu, Lukatșevsky, într'un raport prezentat Consiliului Central al Uniunii celor Fără-Dumnezeu, a declarat : „Victoria acțiunii socialiste forțează elementele religioase din țara noastră ca să caute metode noi de luptă. Deasemeni, oamenii Bisericii iau astăzi o mască revoluționară prefinzând ca scopurile lor sunt aceleași ca ale puterii sovietice... Ei s-au oferit, în anumite regiuni, ca să ia parte la mișcarea în șavoarea Colhozurilor. Oamenii Bisericii izbutesc să pătrundă în Soviete și Colhozuri“. Presa sovietică ține să explice toate faptele persoanelor cari iau parte la mișcarea religioasă și în acelaș timp năzuințele lor sociale prin vederile lor contra-revoluționare. De fapt, mișcarea în chestiune este curat religioasă. Este natural ca, sub influența unei noi stări de idei noi să se ajungă acolo. Reprezentanții noiei mișcări religioase ar trebui să realizeze acest ideal social nu pentru rațiunea că ei năzu-

iesc să se adapteze mediului sovietic, ci pentru rațiunea că ei cred cu sinceritate, cred că datoriile religioase se impun omului religios.

(Le Christianisme au XX-lea siècle

21 ian. — 24 martie 1932

Econ. Corneliu Grumăzescu

profesor secundar

COMITETUL ȘCOLAR AL ȘCOALEI PRIMARE DE BĂEȚI No. 2

— DIN FOCȘANI —

No. 38 | 931

Prea Sfințite,

Avem onoare a vă face cunoscut, că adunarea anuală, în ședința dela 6 Decembrie 1931, în conformitate cu art. 101, punctul 3 din Regulamentul comitetelor școlare, v'a proclamat membru de onoare, pentru frumoasele sentimente ce ați manifestat față de școală, oficiind slujba religioasă cu ocaziunea centenarului acestei înstituițiuni — la 29 Iunie 1931 — și pentru sprijinul moral și material ce ați dat școlaei acesteia, de care sunteți legat sufletește, decând, în frageda copilărie, vă numărați printre elevii ei coroniști.

Binevoiiți, vă rugăm, a primi asigurarea deosebitelor noastre considerațiuni.

Președinte, Indescifrabil

Directorul Școlaei, *Theodor Radvan*

Proces-Verbal Nr. 55

Astăzi 5 Februarie 1932:

Subsemnații membri din comitetul școlar al școlaei primare de băeți No. 2 din Focșani, întruniți în ședință în cancelaria școlaei și luând în discuție punctele fixate prin ordinea de zi am hotărât:

1) Am luat act cu mulțumire de frumoasa donațiune făcută școlaei de către D-nii: Victor Putu și Colonel Ioan Puiu, prin actul de donațiune autentificat de Tribunalul Putna sub No. 182/932. Dorința donatorilor așa după cum e trecută în act, se va respecta întocmai de comitetul școlar, întrucât înalță prestigiul școlaei și reînprospătează memoria defunctului Al. Puiu, fost director al școlaei și a defunctei Sultana Al. Puiu, tovarășa de viață a lui Al. Puiu. Memoria lui Al. Puiu, despre care marele profesor universitar G. G. Longinescu, fiu al Focșanilor și fost elev al școlaei scrie: „Odihnește-te în pace, Alexandru Puiu, figură măreață a școlaei de băeți No. 2 din Focșani. Curat și-a fost gândul și prea cinstită munca. Veșnică să fie amin-

tirea ta, căci noi Focșănenii nu te vom uita". (Din istoricul școlii primare de băieți No. 2 din Focșani de Teodor Gh. Rădvan, pag. 81). Iar P. S. Gherontie Episcopul Constanței, un alt elev de a lui Al. Puiu scrie: „Nici până la el, nici în cursul studiilor mele următoare, n'am întâlnit un dascăl atât de zelos ca Puiu, „iar despre defuncta Sultana Puiu, scrie: „Soția lui, o femeie — chip de madonă — se întrecea cu el în bunătate“ (Din aceeași lucrare, pag. 76). Tot în memoria lui Al. Puiu, D-l Profesor și Avocat Ioan P. Rădulescu scrie: „La clasa IV am avut pe Al. Puiu, un Pedagog distins. Cu persistență, dar și cu severitate, Puiu ne învăța calculele grele aritmetice, sintaxa întreagă; din Botanică, Fizică, Geografie, încât, nu exagerez de loc, când afirm, că mulți absolvenți de azi ai cursului inferior de liceu au mai puțin cunoștințe decât avea absolvenții de la Puiu.

Așa de mult merse faima numelui lui Puiu, că toți elevii din județ, cari aveau să meargă la concurs pentru alte școli veneau și repeteau cl. IV aci la Puiu. Istoricul școlii de Teodor Rădvan pag. 110 și 111).

2) Intrucât printre fondurile create prin acest act de donație este și un fond numit „SULTANA PUIU“ comitetul școlar ia act de cererea d-lui Colonel I. Puiu și aprobă ca fotografia defunctei Sultana Puiu să se așeze în cancelaria școlii aceștia, pentru care această bună soție a muncit alături de soțul ei iubit, atâta timp cât Al. Puiu a avut direcțiunea școlii. Tot în cancelaria școlii se vor așeza și fotografiile donatorilor: Victor Puiu și Colonel I. Puiu. Iar cu ocaziunea primei adunări generale din anul 1932, vor fi propuși d-nii: Victor Puiu și Colonel I. Puiu să fie proclamați membrii de onoare ai Comitetului.

3) Intrucât d-nii: Victor Puiu și Colonel I. Puiu, înaintează școlii odată cu actul de donație și un al doilea exemplar cu rugămintea de a fi înaintat Ministerului acest al doilea exemplar, comitetul școlar găsește că trebuie să fie satisfăcută această cerere dreaptă, prin care cea mai înaltă autoritate școlară să poată lua cunoștință de donațiunea făcută cu scopul de a se ține trează pentru totdeauna memoria lui Al. Puiu, „Figură măreață a școlii Românești“ (D-l G. G. Longinescu la Istoricul școlii de Teodor Rădvan) și a Sultanei Puiu, care „Se întrecea cu el în bunătate“ (P. S. Gherontie, Episcopul Constanței, tot în Istoricul școlii de T. Rădvan).

4) Hotărârile comitetului școlar, așa după cum s'a luat în se-dința de astăzi, vor fi aduse la cunoștință d-lor: Victor Puiu și Colonel I. Puiu printr'o adresă de mulțumire.

Drept care s'a încheiat prezentul proces-verbal.

Președinte, Indescifrabil

Directorul Școlii și Secretar al comitetului

Theodor Rădvan

Urmează semnăturile membrilor comitetului școlar .

COPIE depe adresa Nr. 4242 a Ligii pentru Unitatea Culturală a tuturor Românilor înreg. la Nr. 187984 către Min. Ins. Cult. și Direcția Cultelor.

La congresul „Ligii Culturale”, ținut în ziua de 13 Sept. a. c. la Focșani s'a hotărât între altele, ca toți preoții să fie declarați membrii de drept ai ei, cu autorizația de a proceda de îndată la alcătuirea de secții, cu biblioteci, săli de cetire, etc. după indicațiile ce li se vor da de noi.

În consecință vă rugăm a comunica prin protoierii tuturor preoților dispoziția luată, cu rugămintea a proceda de îndată la îndeplinirea acestei mărețe idei.

Înțelegând și urmând porunca vremii și a apostolatului ales cucernicii preoți vor face dovada, că sunt pătrunși de importanța și răspunderea menirii lor și că, spre a bine merita dela țară, au pus în joc tot sufletul și toată puterea lor de muncă și de jertfă.

Numai prin inițiative frumoase și prin perseverența în faptuire a lor să poată însănătoși viața unui popor, ridicându-l din bezna ignoranței și din smâcurile imoralității, în sferile senine ale binelui, frumosului și religiozității.

Ne punem toată nădejdea în simțămintele de umanitate și de patriotism ale celor, care pe drept cuvânt sunt și vor fi socoțiți pe lângă apostoli ai legii sfinte și apostoli ai înălțării acestui neam

p. Președinte, St. Pop

Secretar general (ss) Zah. Florian

COPIE depe adresa Consiliului Central Bisericesc Nr. 1694 | 1932, către Sfânta Episcopie Constanța, înregistrată la Nr. 1222 a. c.

Prea Sfințite,

Ni s'a adus la cunoștință că un oarecare Nicolae Lukaca se dă drept misionar al Patriarhiei și prin câteva orășele ale Banatului ca Făget, Lugoj și Dobra a reprezentat filmul „Viața Mântuitorului”.

Cu acea ocazie s'a constatat că acel individ nu știe bine românește, interpretează scenele evanghelice în duh neortodox, bârfește în contra ierarhiei ortodoxe, etc. etc. Deci, pare a fi un emisar ungar — fie sectar fie de nuanță politică — cu intenții vădit perverse și vrăjmașe legii noastre pravoslavnice și neamului.

Cu înfrățescă dragoste vă rugăm, să binevoiți a anunța cucernica preoție asupra acestui misionar spre a-l denunța autorităților polițienești ca să fie oprit dela asemenea propagandă înșelătoare.

Primiți, vă rugăm Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișeri.

Președinte, Patriarh (ss) MIRON

Consilier Referent, (ss) Pr. George I. Negulescu

COPIE depe raportul Postului de Jandarmi Adam-Clisi, județul Constanța Nr. 179 | 932, către Sfânta Episcopie Constanța înregistrat la Nr. 956 a. c.

La Nr. 3477.

Am onoare a comunica că fostul călugăr Gherman Gladovschi este dispărut din comună fără a se ști unde și nu i se știe nici comuna natală de unde este. Cele prevăzute în adresa de mal sus s'a adus la cunoștința populației și primăriei.

Șeful Postului, Plut. (ss) Indescifrabil.

COPIE depe ordinul Ministerului de Interne Nr. 634 A. | 932, înreg. la Nr. 2554 | 932.

Domnului Prefect al Județului

CONSTANȚA

Direcțiunea Generală a Poliției ne aduce la cunoștință că în zilele de 28—30 August 1931, s'a ținut în comuna Buteni, județul Arad, un congres general baptist, fără a avea aprobarea acestui Departament, așa cum prevede deciziunea Nr. 24536 din 29 Mai 1928, a Ministerului Cultelor, care reglementează funcționarea asociațiilor religioase.

Președintele „Uniunii comunităților bisericești baptiste“ I. Soaciu în predica ținută cu ocazia congresului, a adus jicniri bisericeii ortodoxe și conducătorilor ei.

De asemenea zisa direcțiune generală mai arată că, în urma intervingerii P. S. S. Episcop ortodox al Aradului, s'a instituit o comisiune, formată dintr'un delegat al jandarmeriei, al direcțiunii generale a poliției și al acelei episcopii, care să procedeze la facearea unei anchete cu privire la propaganda baptistă și la injuriile aduse bisericeii ortodoxe, cu ocazia congresului susmenționat.

Intre altele, această comisiune în urma anchetei făcute a propus următoarele :

1) Să se interzică manifestațiunile religioase prin sate și dela sat la sat cu muzică, precum și ținerea de adunări în comunele în care baptiștii nu au aderenți.

2) Autoritățile administrative, de comun acord cu organele jandarmeriei să execute o supraveghere permanentă asupra activității propagandiștilor și adunărilor diferitelor secte religioase, pentru ca nu cumva, sub masca credinței, să se infiltreze la sate idei de anarhie specială.

În general Comisiunea a constatat că acolo unde secta baptistă a făcut prozeliți, liniștea satelor este turburată de luptele înverșunate ce se duc între reprezentanții acestei secte și acei ai bisericeii ortodoxe. Secta baptistă ale cărei începuturi au avut un caracter revoluționar, își păstrează și astăzi, în parte și în mod deghizat, acest caracter, prin comunizarea preoției și șeful de conducere al Comunităților, fără oameni pregătiți și fără erarhie.

Intrucât, propaganda acestei secte, poate degenera mai ales în starea de astăzi a spiritelor, într'o propagandă antinațională și de anarhizare a populațiunii satelor, avem onoare a vă ruga să binevoiți a da ordin organelor administrative din acel județ, în sensul propunerilor comisiunii de anchetă mai sus specificată.

p. Ministru (ss) **Tudor Marinescu**

Director, (ss) **Ștefănescu**

HIROTONIRI

— Seminaristul Alexe P. Popescu a fost hirotonit preot și numit provizoriu pe seama locuitorilor din satul Cunești, pendinte de parohia Rassa, județul Ialomița, pe ziua de 15 Decembrie 1931.

— Seminaristul Gheorghe Rotaru a fost hirotonit diacon pe seama mănăstirii „Gherontie Episcopul“-Ialomița, pe ziua de 31 Ianuarie 1932.

— Seminaristul Manța Vasile a fost hirotonit și numit preot ajutor la parohia Cadievo, județul Caliacra, pe ziua de 21 Februrie 1932.

— Seminaristul Toma D. Oprescu a fost hirotonit preot pe seama parohiei Frățilești-Ialomița pe ziua de 15 Aprilie 1932.

— Ieromonahul Gherman Gladcovschi fost în satul Deleni, județul Constanța, a fost exclus din monahism pentru grave abateri

NUMIRI DE CÂNTĂREȚI

— Constantin I. Covaci a fost numit pe ziua de 1 Ianuarie 1932 cântăreț la parohia Silistra, județul Durostor.

— Anghel Rafael a fost numit cântăreț la parohia Siniru-Nou județul Durostor, pe ziua de 1 Ianuarie 1932.

— Miltiade Stănescu Nedelcu a fost numit cântăreț la parohia Bordușelu, județul Ialomița, pe ziua de 1 Ianuarie 1932.

— Ieremia Decu a fost numit cântăreț la parohia „Sf. Nicolae I“ din orașul Constanța, pe ziua de 1 Ianuarie 1932.

— Ștefan Constantinescu a fost numit cântăreț la parohia Plopeni, județul Constanța, pe ziua de 1 Ianuarie 1932.

— Pr-trache Vasile a fost numit cântăreț provizoriu la parohia Rasoviceni, județul Caliacra, pe ziua de 1 Februrie 1932.

— Panait Norocel a fost numit cântăreț provizoriu la parohia Velifacă, județul Caliacra, pe ziua de 1 Februrie 1932.

— Ioan Strâmbu a fost numit cântăreț provizoriu la parohia Domnița Maria, județul Ialomița, pe ziua de 1 Februrie 1932,

Demisii

Cântărețul Enache Baboiașu dela parohia Silistra, județul Durostor, a demisionat pe ziua de 1 Ianuarie 1932, pentru satisfacerea serviciului militar.

— Cântărețul Nicolae Iordanof dela parohia Hașchioi, județul Durostor, a fost considerat demisionat pe ziua de 1 Decembrie 1931.

— Cântărețul Nicolae Stănescu dela parohia Bordușelu, județul Ialomița a demisionat pe ziua de 1 Ianuarie 1932.

— Cântărețul Dumitru Ciumaș dela parohia Radu-Negru, județul Ialomița, a fost îndepărtat din post pe ziua de 1 Fevruarie 1932.

— Cântărețul Mihail Cucu dela parohia Bora-Ialomița a fost considerat demisionat pe ziua de 1 Noembrie 1931.

— Cântărețul M. Georgescu dela parohia Ai-Orman—Caliacra, a fost considerat demisionat pe ziua de 1 Ianuarie 1932.

— Cântărețul Radu Datcu dela parohia „Sf. Nicolae I“ din orașul Constanța, a demisionat din postul de cântăreț pe ziua de 1 Ianuarie 1932.

DECESE

— Preotul Scarlat Zamfirescu dela parohia Coșereni-Ialomița a decedat în ziua de 16 Ian. a. c.

— Cântărețul Verban Troșiu dela parohia Sinoe-Constanța a decedat în ziua de 28 Decembrie 1931.

— Cântărețul Nae Vrabie dela parohia Tândărei, județul Ialomița a decedat în ziua de 6 Decembrie 1931.

INFORMAȚIUNI

Se pune în vedere și pe această cale, tuturor Cucernicilor preoți din cuprinsul acestei eparhii, ca în timpul cel mai scurt posibil, să trimită cancelarii Sf. Episcopii toți banii strânși până acum, pentru Sf. Mânăstire Balaciu, Schitul Derwent și Tatlageac.

TELEGRAME

Cu ocazia zilei de 10 Mai a. c. P. S. Episcop Gherontie a trimis următoarea telegramă omagială:

Majestății Sale Regelui Carol II
București

„Ziua de 10 Mai, care proslăvește unitatea etnică a tuturor românilor, dă prilej supușilor Majestății Voastre de a depune la treptele Tronului Regal, omagii și mărturisirea nețărmuritei lor iubiri și devotament nesfârșit pentru M. V. și Dinastie.

Să trăiți Sire, ca să realizați și să desăvârșiți și iubirea noastră sufletească.

In numele clerului și poporului M. V. dela Marea cea mare“.

Episcop, **Gherontie**

La această telegramă M. S. Regele a răspuns următoarele :

„Mulțumesc Prea Sfinției Tale pentru sentimentele de iubire și devotament“.

Carol

Incunoștințare

Marea Fabrică de Lumânări „CRUCEA“

Str. Ștefan cel Mare No. 28

Oferă pentru biserici, toate mărimile de lumânări, fără fum, cu prețurile cele mai creștinești.

Prea Cucernicii Preoți, Domnii Epitropi și Cântăreții bisericești, sunt rugați a ne da concursul și a vizita magazinul nostru ; binevoind totodată de a recomanda enoriașilor lor și în special comercianților, din comunele și satele, ce le aparțin, cari fac comerț și vând lumânări, că le putem furniza, cele mai bune lumânări de ceară curată, parafinate și combinate fără fum — și cu prețuri cari desfid orice altă fabrică din întreaga țară.

In așteptarea comenzilor,

Vă salutăm, cu toată stima :

Matei Grig. V. Tihan & El. Teodorescu

Publicațiune

Epitropia Bisericii Sf. Treime, com. Bordușelu jud. Ialomița, aduce la cunoștința amatorilor, că în ziua de 7 Mai 1932 ora 10 a. m. în localul Sf. Biserici din satul Bordușelu de sus se va ține licitație publică cu oferte închise și sigilate conform art. 88—101, din legea comptabilității publice, pentru lucrările de reparație necesare Sf. Biserici—subzidirea temeliei pe o distanță de 12 m. lungime—toate în valoare de 30000 (trei zeci mii) lei, conform devizului alcătuit de Serviciul Tehnic Ialomița, și verificat de Consiliul Central Bisericesc.

Domnii ofertanți spre a fi admiși la licitație vor depune odată cu ofertele drept garanție 5 %, în numerar sau efecte de stat, ori garantate de stat, asupra valorii devizului conform art. 92 din legea contabilității publice. Garanția de 5 % se va completa la 10 % în termen de zece zile dela comunicarea adjudecării definitive, deasemenea vor mai depune și certificate prin care să se dovedească că au mai executat în țară asemenea lucrări și că s'au achitat în chip mulțămitor.

Garanția nu se va putea restitui decât după recepționarea definitivă a lucrărilor prevăzute în deviz.

Devizul și caetul de sarcini se pot vedea la oficiul parohial în orice zi dela 8—12 a. m.

Supra oferte sunt interzise.

Termenul pentru executarea lucrărilor, mai sus arătate este de 30 (treizeci) zile dela data semnării contractului de antrepriză.

Președinte, Pr. Paroh Th. Enache

Publicațiune

Comitetul de reparație al bisericii Sf. Treime din satul Mircești comuna Beilic—Constanța aduce la cunoștința tuturor amatorilor, că în ziua de 2 Maiu 1932 se ține licitație publică, pentru repararea bisericii Sf. Treime din satul Mircești com. Beilic jud. Constanța. Orice relațiuni se pot lua dela preotul paroh din Ioan Corvin jud. Constanța.

Devizul și alte condițiuni de reparație deasemeni se poate vedea la sus numitul preot cum și suma prevăzută în deviz ce se ridică la cifra de 45.000.

Președinte, S. N. Doru

Secretar, C. Boboc

Publications

Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

SFANTA EPISCOPIE — CONSTANȚA

Domnului Perista, Muncitorul Crestian
P. J. Sale

Prof. M. Serpoianu
Constanța

Prof. Grigorie Poddeanu
Ploiești

Județul București

